

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

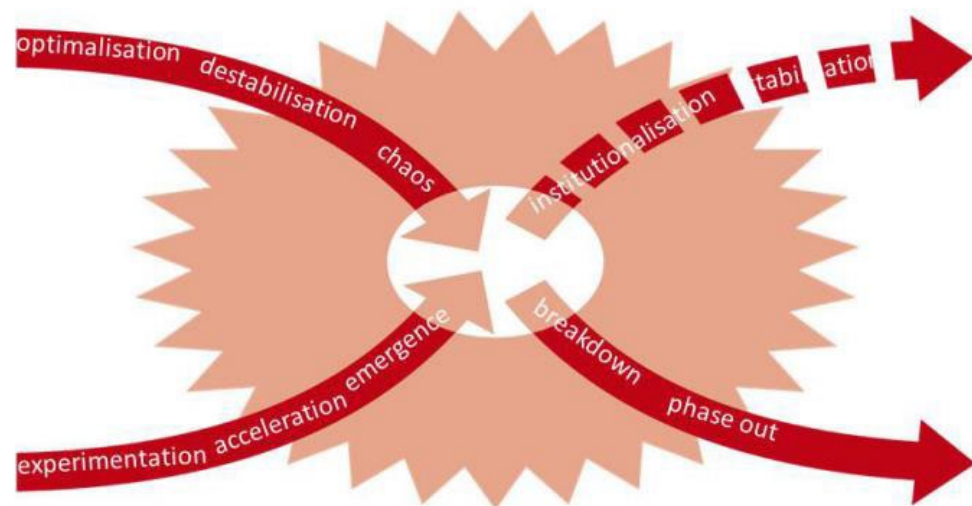
De puzzel vanuit rijksperspectief

Peter Schmeitz

Wat zijn transities en hoe werken ze?

- > Disruptief, onvoorspelbaar, moeilijk en maar deels stuurbaar: chaos?!
- > Energietransitie gaat over meer dan klimaat!
- > Ook betrouwbaar, betaalbaar, rechtvaardig, veilig & gezond, kwaliteit leefomgeving, geopolitiek, grondstoffen/circulariteit, democratie/eigenaarschap, nieuwe verdienmodellen, etc.

Nationaal plan energiesysteem

Nationaal Plan Energiesysteem

- › Disruptief, onvoorspelbaar, moeilijk en maar deels stuurbaar: chaos?!
- › Energietransitie gaat over meer dan klimaat!
- › Ook betrouwbaar, betaalbaar, rechtvaardig, veilig & gezond, kwaliteit leefomgeving, geopolitiek, grondstoffen/circulariteit, democratie/eigenaarschap, nieuwe verdienmodellen, etc.

Programma Energiehoofdstructuur (ruimte)

1. Hergebruik ruimte fossiel systeem

- › Buisleidingenstroken
- › Energiecentrales

2. Anticiperen op elektrificatie

- › Uitbreiding bestaande stations
- › Nieuwe stations
- › Nieuwe verbindingen, waaronder diepe aanlanding

3. Sturen op locaties opslag en conversie

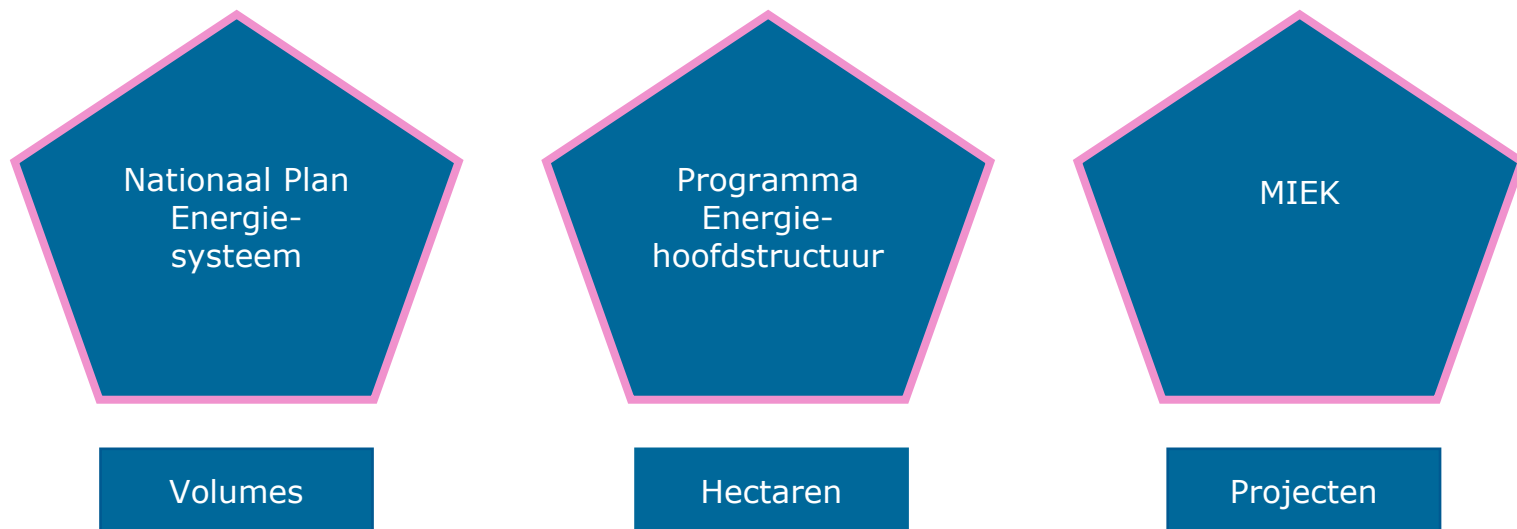
- › Elektrolyzers op voorkeurslocaties en onder RCR
- › Ruimtelijk kader Batterijen
- › Ondergrondse opslag waterstof

→ Vooral ruimte in industrieclusters/aanlandlocaties nodig (elektrolyzers, batterijen regelbare centrales, HS- en aanland stations)

Verschillen tussen nationale programma's en plannen

Zowel NPE als PEH als MIEK:

Prioritering: verdeling van schaarse middelen

Feedbackloops:

5 jaarlijkse cyclus (jaarlijks: energienota)

Interbestuurlijk (decentrale pedantbouwen)

Orde in de chaos? Waar werken we naartoe?

- > Bestuurlijk overleg Klimaat en energie: centraal afstemmingsorgaan
- > NP's: warmte, RES, WIP, etc.: hoe samenwerken als een geheel?
- > Energy boards (per provincie/regio):
- > afstemming overheden, netbeheerders met stakeholders over keuzes energiesysteem
- > 3 sporen: sneller bouwen, slimme oplossingen en programmeren
- > Inhoudelijk: cyclus van integraal programmeren (energievisie, pMIEK, etc.)
- > *Hoe werkt dat en wat is rol provincies en IPO? Dat vertelt Marieke....*

De puzzel vanuit interprovinciaal perspectief

Marieke Hofstee

IPO: Van, voor en door provincies

Het 'IPO' zijn de 12 provincies die aan hun gezamenlijke agenda werken. Het IPO bureau is de ambtelijke ondersteuning hiervoor

Bestuurders van de BAC zorgen in hun rol als portefeuillehouder voor:

- **positiebepaling**
- **belangenbehartiging**
- **slagvaardig samenwerken**

1. Inbreng belangen
2. Toets uitvoerbaarheid
3. Regelen randvoorwaarden
4. Organiseren gezamenlijke afspraken over rol provincies
5. Ondersteunen provincies bij uitwerking

Wat doen provincies op het gebied van Klimaat en Energie?

Duurzame opwek

- Ondersteunen en monitoren van de RES-opgave
- Inbreng t.a.v. milieunormen wind, zon op land en andere wet- en regelgeving

Verduurzaming industrie

- Maatwerkafspraken
- Clusteraanpakken
- Energyhubs

Warmte & Gebouwde Omgeving

- Ondersteunen uitvoeringskracht gemeenten
- Inbreng tav financiële regelingen voor gebouwde omgeving

Energie-infrastructuur

- Bijdrage aan Landelijk Actieprogramma Netcongestie
- Opstellen PMIEKS en Energievisies
- Verbinden energie en ruimte (batterijen; versnellen procedures; inpassing energie-infra,...)

Energiedragers (waterstof, groen gas, kernenergie)

- Verkenningen

Uitgelicht: integraal programmeren

Verduurzamen en toekomstbestendig maken van het energiesysteem: enorme opgave

- Welke energiedragers beschikbaar waar en wanneer?
- Verzwaren elektriciteitsnet
- Omgaan met problemen in het hier en nu (netcongestie!)

Hiervoor nieuwe rol van provincies in energieplanologie:

- Opstellen PMIEKS
- Opstellen energievise
- Regie bij aanpak netcongestie

Energievisie

- Eerste 'ronde' najaar 2024
- Agenderend en structurerend ten aanzien van energie-infrastructuur
- Borgen/verbinden met ruimtelijk beleid (zowel ruimtelijke verkenning als omgevingsbeleid)

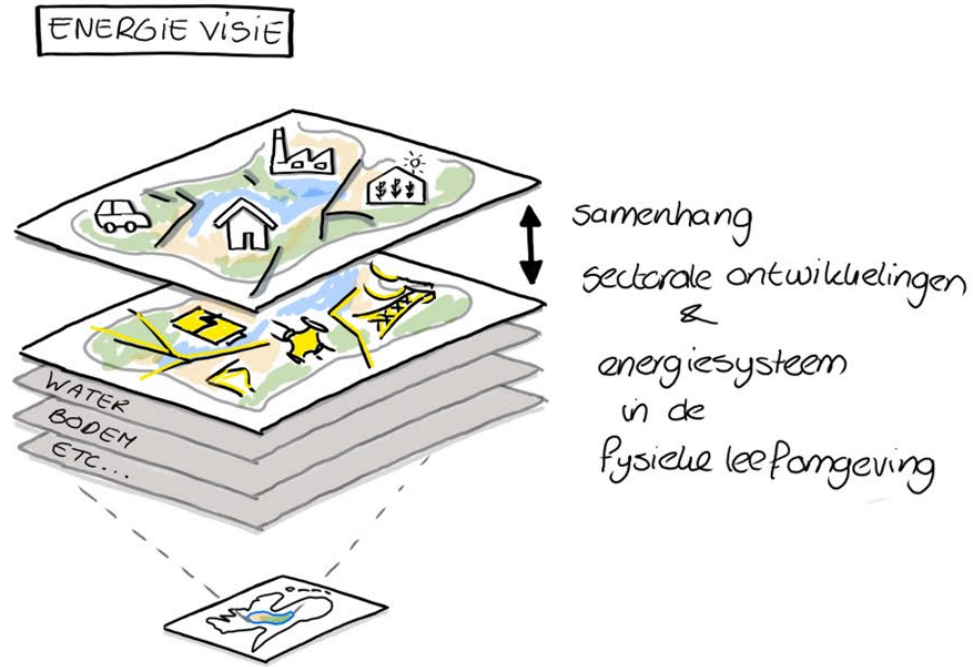
→ Rol van PS daarbij:

- Bespreken van energievisie
- Energieopgave betrekken bij ruimtelijk beleid
- Dilemma's mbt lusten en lasten landelijke infrastructuur

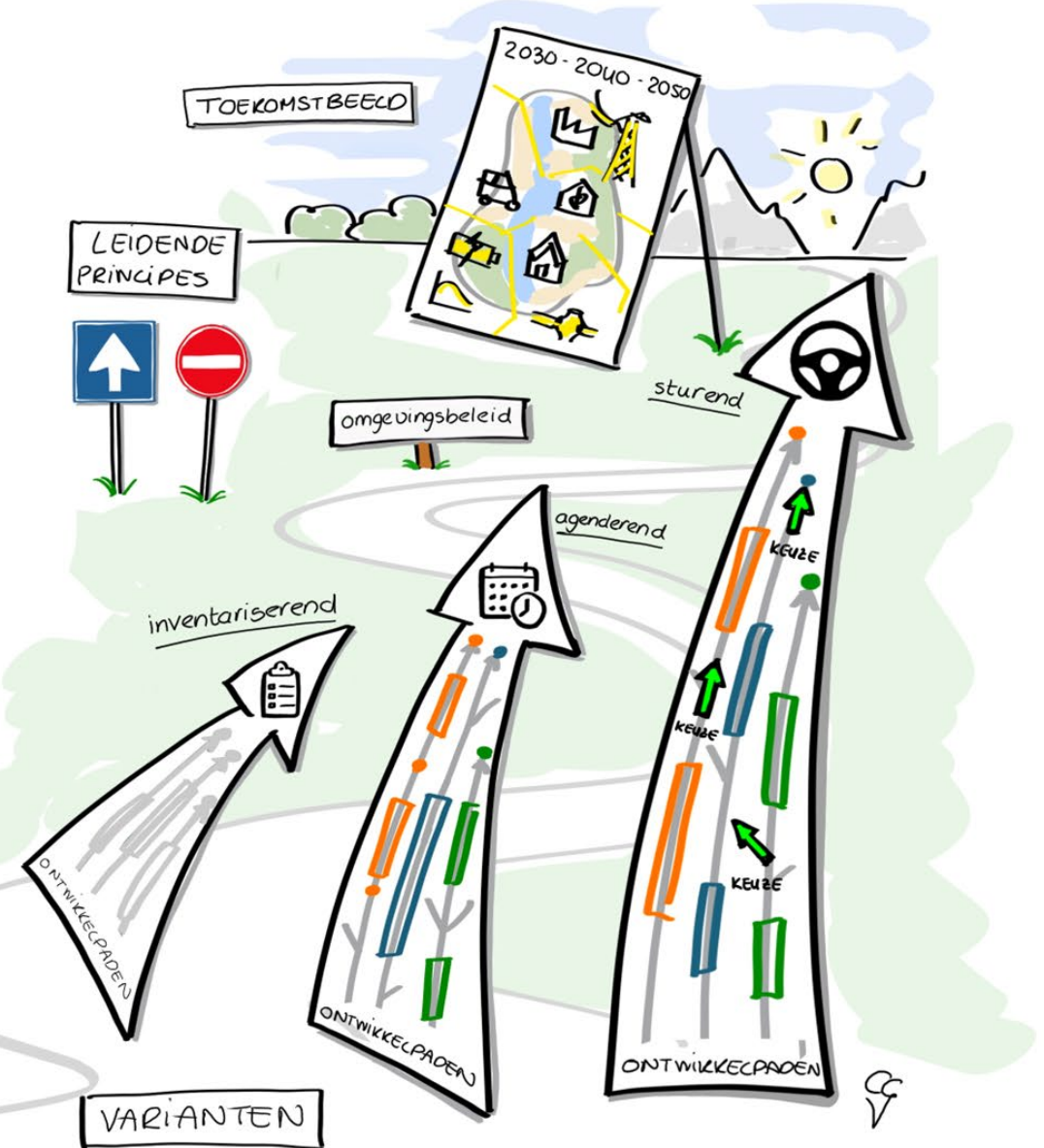
pMIEKS

- Eerste 'ronde' najaar 2023
- Tweede 'ronde' najaar 2025
- Programmeren en prioriteren van energieprojecten
- Deze komen dan met prio in Investeringsplannen netbeheerders

Wat is een energievisie?

stap in proces integraal programmeren

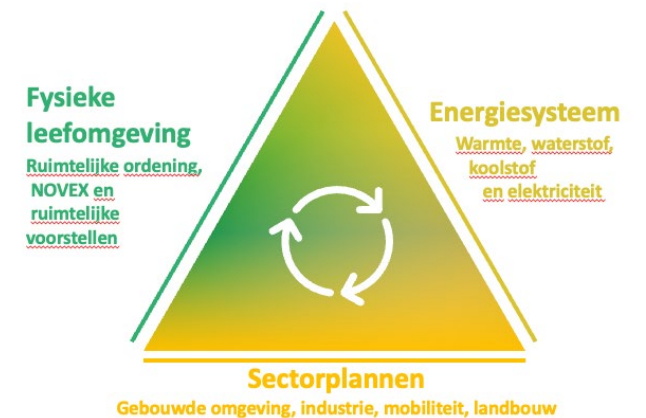
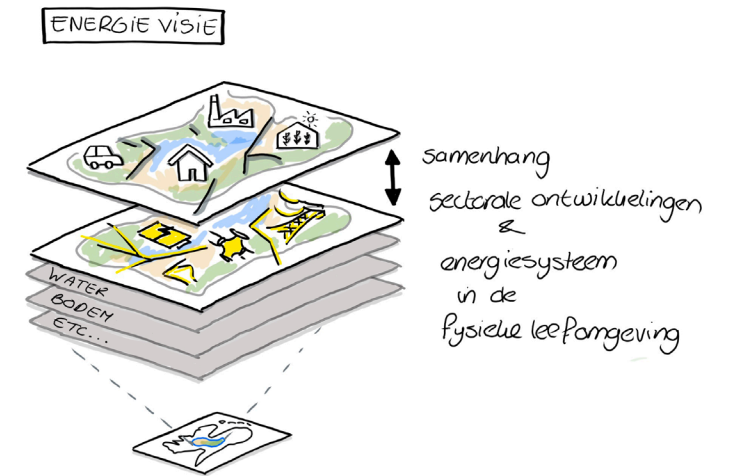
Energievisie – verbinding tussen energie en ruimtelijke ordening

Energievisie

- Verschillende energie keuzes agenderen en/of besluiten nemen
- Heeft invloed op de fysieke leefomgeving en andersom
- Ruimtelijke keuzes inventariseren, agenderen of maken
- Juridische status leidt naar instrumenten uit de Omgevingswet

*Mogelijk instrument onder de **Omgevingswet**:*

1. Specifieke keuzes uit de energievisie verankeren in een omgevingsvisie, omgevingsprogramma of in de omgevingsverordening
2. Energievisie vaststellen als een separaat programma onder de Omgevingswet

Handige Links

- [Website NP RES](#)
- [Website NPLW](#)
- [Advies Wetenschappelijke Klimaatraad](#)
- [Nationaal Klimaatplatform](#)

Ministerie van Economische Zaken

Vragen of opmerkingen?

Neem contact op met:

Marieke Hofstee (mhofstee@ipo.nl)

of Peter Schmeitz (p.m.t.g.schmeitz@minezk.nl)
